

REGULAČNÉ OBVODY Jednoparametrové

Najväčší vplyv na priebeh reg. procesu majú prenosové vlastnosti regulovaných sústav a ústredných regulačných členov. Pri návrhu regulácie je potrebné poznať prenosové vlastnosti regulovanej sústavy a podľa toho zvoliť typ regulátora.

Jednoduché- jednoparametrové reg. obvody :

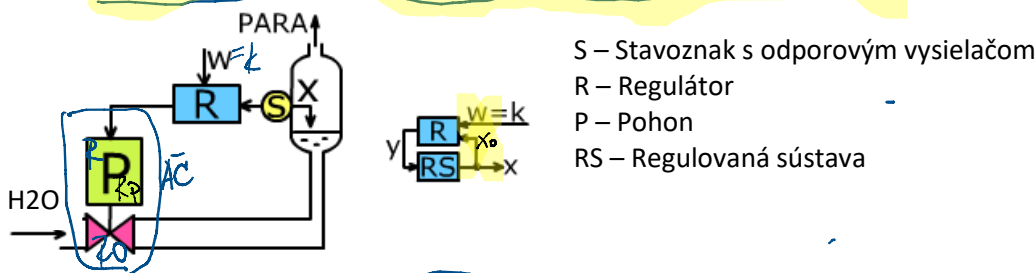
Regulačný obvod s reguláciou na konštantnú hodnotu $w=k$

- Príklad: Regulácia na konštantnú výšku hladiny v parnom kotly

Princíp:

Na začiatku regulácie sa nastaví požadovaná hodnota w (výška hladiny v kotly). Pri regulácii sa voda v kotly zahrieva a odparuje sa, čo má za následok pokles hladiny vody. Snímač S sa sníma výška hladiny a porovnáva sa s požadovanou hodnotou w . Regulátor pri zistení regulačnej odchýlky e dá impulz AČ- akčnému členu na otvorenie regulačného orgánu, čím sa zvýši hladina vody v kotly na w .

» [obr.1] Regulácia výšky hladiny parného kotla na konštantnú hodnotu :

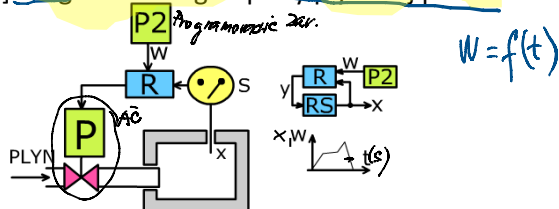

- Programová regulácia $w=f(t)$

Pri tomto type regulácie sa požadovaná hodnota w mení v závislosti od programu v programovacom zariadení PZ. Snímač S sníma teplotu plynovej pece. Regulátor R ju porovnáva s požadovanou hodnotou w , ktorá sa mení podľa programu v PZ, a na základe vyhodnotenia pomocou akčného členu AČ ($R_p + R_o$) sa pridá, alebo uberie množstvo plynu.

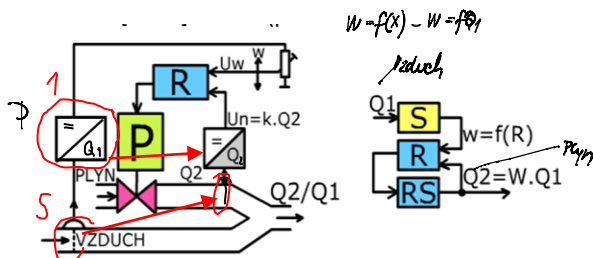
V pracovnej charakteristike na osi y je (x, w) márovňaký priebeh v čase.

» [obr.2] Programová reg. teploty plynovej pece :

» Vlečná regulácia (pomerová) je funkciou inej fyz. veličiny $w=f(x)$

» [obr.3] Vlečná (pomerová) regulácia : príklad-regulácia prietoku plynu v závislosti od vzduchu

S snímač, 1 prevodník, $Q1$ vzduch, $Q2$ plyn, P pohon, $Q2/Q1=x$
 RS regulovaná sústava, R regulátor,

S snímačom snímame množstvo vzduchu. Prevodníkom 1, množstvo vzduchu $Q1$ zmeníme na napätie, ktorým napájame potenciometer. U_w priamo odpovedá pomeru na výstupe $Q2/Q1$. Ďalším snímačom snímame prietok plynu $Q2$ a v prevodníku sa tiež zmení na napätie. R regulátor porovná hodnoty a cez P -pohon otvorí, alebo privrie plyn. Takže plyn regulujeme v závislosti od vzduchu.